

GEDEPUTEERDE STATEN VAN DE PROVINCIE GRONINGEN

Groningen, 15 december 2021

Dossiernr. : K30906

Documentnr. : 2021-117093

Verzonden : 16 december 2021

Het college van Gedeputeerde Staten heeft op 7 oktober 2021 een aanvraag ontvangen voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming, hoofdstuk 3, Soorten.

De aanvraag is ingediend door aanvrager JM Ecologie, leitswei 12, 8401 CL te Gorredijk, in opdracht van initiatiefnemer (ontheffinghouder) mts Harkema, Fransumerweg 5, 9833 TC te Den Ham.

De aanvraag heeft betrekking op het project Den Ham, Fransumerweg 5.

BESLUIT:

Het college van Gedeputeerde Staten besluit:

- I. op grond van artikel 3.3, lid 1 en 4 en artikel 3.10, lid 2, van de Wet natuurbescherming (Wnb):
 - ten aanzien van huismus (*Passer domesticus*) en boerenzwaluw (*Hirundo rustica*) de gevraagde ontheffing te verlenen van het verbod op:
 - opzettelijk vernielen, beschadigen of wegnemen van nesten, rustplaatsen of eieren (artikel 3.1, lid 2, Wnb);
 - ten aanzien van steenmarter (*Martes foina*) de gevraagde ontheffing te verlenen van het verbod op:
 - opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (artikel 3.10, lid 1b, Wnb);
- II. dat de ontheffing verleend wordt voor de locatie Fransumerweg 5 te Den Ham, zoals weergegeven in figuur 1 in de bijlage Overweging bij Besluit;
- III. dat de ontheffing geldt voor de periode vanaf de verzenddatum van dit besluit tot en met 11 oktober 2026;
- IV. dat de volgende bijlagen deel uitmaken van dit besluit. Bij strijdigheid tussen de voorschriften en de bijlagen bij dit besluit prevaleren deze als volgt:
 1. voorschriften;
 2. overwegingen bij besluit;

3. de aanvraag van 7 oktober 2021 en de aanvullingen per mail d.d. 1 december 2021, inclusief activiteitenplan *Hovius, J., 2021. Activiteitenplan Den Ham, Fransumerweg 5; Begeleidend document voor het aanvragen van een ontheffing of verklaring van geen bedenkingen (vvgb) in het kader van de Wet natuurbescherming (soortbescherming). Rapport R21.160 JM ecologie b.v., Gorredijk.*

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Groningen:

namens dezen:

A.J. Hoogerwerf

Hoofd van de afdeling Landelijk Gebied en Water

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.

Toelichting

Wij verwijzen u naar de bijlage 'Overwegingen bij Besluit' voor een nadere motivering.

Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking vanaf de verzenddatum.

Bezwaar

Als u het niet eens bent met dit besluit bestaat de mogelijkheid om binnen zes weken na verzenddatum van dit besluit een bezwaarschrift in te dienen. Meer informatie daarover vindt u op de website van de provincie Groningen (www.provinciegroningen.nl/bezwaarmaken).

Het indienen van een bezwaarschrift schort de werking van dit besluit niet op. U kunt daarvoor een verzoek om voorlopige voorziening indienen bij de rechtbank. Een voorlopige voorziening is een zelfstandige procedure. Meer informatie over het vragen van een voorlopige voorziening vindt u op www.rechtspraak.nl.

Meer informatie

Wij vertrouwen er op dat voldoende duidelijk is welke voorwaarden aan dit besluit verbonden zijn. Heeft u nog vragen, dan kunt u contact opnemen met het secretariaat Landelijk Gebied en Water via het telefoonnummer 050 - 316 4543. U wordt dan doorverbonden met een medewerker die uw vragen zal beantwoorden. Wij verzoeken u het dossiernummer te vermelden.

Voorschriften

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. Dit besluit is enkel van toepassing op huismus, boerenzwaluw en steenmarter en de beschreven verboden handelingen.
2. Dit besluit geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in dit besluit zelf niet anders is aangegeven.
3. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met de provincie Groningen indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan genoemd in voorschrift 1 worden aangetroffen en/of andere handelingen dan genoemd in voorschrift 2 noodzakelijk zijn.
4. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (digitaal) afschrift van dit besluit en de bijbehorende documenten op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
6. De hier beschreven voorschriften dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit ecologisch werkprotocol dient op de locatie (digitaal) aanwezig te zijn en dient onder betrokken werknemers, met name ook de uitvoerenden op de bouw- of projectlocatie, bekend te zijn. Werkzaamheden dienen conform dit protocol te worden uitgevoerd.
7. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (digitaal) (ecologisch) logboek bijgehouden te worden. Uit dit logboek moet aantoonbaar blijken wanneer en op welke wijze de hier beschreven voorschriften zijn uitgevoerd. Dit logboek moet op verzoek worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
8. De ontheffinghouder dient, zodra de datum waarop de werkzaamheden zullen aanvangen bekend is, bijgevoegd meldingsformulier (bijlage 2) in te vullen en ons toe te sturen, uiterlijk een week voorafgaand aan de werkzaamheden.

Specifieke voorschriften

9. Alle maatregelen dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van gebouwbewonende soorten.
10. Bij de planning van de werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met de seizoenactiviteiten van de soorten waarvoor ontheffing is verleend, om verstoring in de meest kwetsbare perioden (zoals broedseizoen en winterrust) te voorkomen. De genoemde perioden kunnen zowel eerder als later beginnen en/of eindigen, afhankelijk van de (lokale) meteorologische omstandigheden voorafgaand aan en tijdens de werkzaamheden. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient te worden bepaald door een deskundige op het gebied van de betreffende soort. De sloopwerkzaamheden dienen derhalve te worden uitgevoerd buiten het actieve broedseizoen van huismus (indicatieve datumgrenzen zijn 15 maart tot en met september), of er dient voorafgaand aan de werkzaamheden een controle plaats te vinden op broedgevallen. Indien er actieve broedgevallen in of op de te slopen panden aanwezig zijn, mag er niet worden gesloopt. Tevens kunnen de werkzaamheden geen doorgang vinden tijdens periodes van vorst omdat huismussen dan gebruik maken van hun nesten om te schuilen tegen de kou.

¹ Provincie Groningen verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau, een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op MBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de natuurwetgeving, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdiervereiniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied); en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

11. Voor elke verloren broedplaats van de genoemde soorten dienen minstens twee nestplaatsen aangeboden te worden. Deze nestplaatsen moeten de huidige functie van de nesten vervangen en dus geschikt zijn als broedlocatie. Voor huismus gaat het dan in totaal om 4 nestkasten. Voor boerenzwaluw gaat het dan in totaal om 10 nestkommen.
12. Voor de verloren verblijfplaats van steenmarter dienen 2 alternatieve verblijfplaatsen aangeboden te worden. Deze twee alternatieven dienen op zijn minst de huidige functie van het verloren verblijf te vervangen en dus geschikt te zijn als rust- of verblijfplaats van steenmarter.
13. Alle nestkommen, nestkasten en marterkasten dienen te worden gerealiseerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige die ter plaatse geschikte locaties zal uitzoeken. De uiteindelijke locaties dienen op kaart ingetekend te worden, om toe te voegen aan het ecologisch logboek van voorschrift 7.
14. Uiterlijk een maand voordat de sloopwerkzaamheden aan de aangegeven panden kunnen starten, zullen de alternatieve verblijfplaatsen gerealiseerd moeten zijn.
15. De vier nestkasten voor de huismus dienen te zijn aangebracht nabij het plangebied op de woning, schuur en de veestal die onaangetast blijven. De nestkasten dienen van een type te zijn dat geschikt is voor huismus (bijvoorbeeld systeem-nestkast huismus eco 34 millimeter).
16. De tien nestkommen dienen aangebracht te worden op voor boerenzwaluwen geschikte locaties in of aan de overstekken van de veestal (droog, uit direct zonlicht en buiten contact van opwarmende dakdelen door zonlicht).
17. Bij het plaatsen van huismuskasten is het belangrijk dat:
 - de openingen minimaal 50 centimeter uit elkaar liggen;
 - de broedruimte minimaal 15 x 8 centimeter bedraagt;
 - de kasten minimaal op drie meter hoogte hangen;
 - de kasten op het noorden of oosten hangen of anders op een schaduwrijke plek zodat het niet te heet wordt in de kasten;
 - de kasten drie maanden voorafgaand aan de werkzaamheden hangen ten behoeve van de gewenningsperiode.
18. Bij het plaatsen van boerenzwaluwkommen is het belangrijk dat:
 - de nesten in de broedperiode altijd bereikbaar zijn (15 maart tot 15 augustus);
 - er minimaal 15 cm vrije ruimte is boven het nest (zodat ouders de jongen goed kunnen voeren);
 - de nestkommen zoveel mogelijk uit de tocht hangen, het liefst in het schemerdonker;
 - de kasten drie maanden voorafgaand aan de werkzaamheden hangen ten behoeve van de gewenningsperiode.
19. De alternatieve verblijfplaatsen mogen tijdens de werkzaamheden niet worden verstoord of aangetast. Indien er gebruik wordt gemaakt van verlichting tijdens de werkzaamheden, moet lichtval op de alternatieve verblijfplaatsen worden voorkomen.

Overige voorschriften

20. De werkzaamheden dienen alleen overdag, tussen zonsopgang en zonsondergang uitgevoerd te worden. Er dient geen kunstlicht gebruikt te worden. Indien dit wel noodzakelijk is, dient te worden voorkomen dat licht naar de omgeving uitstraalt. Een ecologisch deskundige op het gebied van gebouw bewonende soorten dient hierin te adviseren en dit dient in het onder voorschrift 7 genoemde logboek opgenomen te worden.
21. De ontheffinghouder dient voldoende zorg in acht te nemen voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Activiteiten of werkzaamheden die leiden tot negatieve effecten op plant- of diersoorten dienen achterwege gelaten te worden of zo uitgevoerd te worden waardoor de effecten beperkt of ongedaan gemaakt worden.
22. In navolging van het voorgaande voorschrift dient de ontheffinghouder rekening te houden met het broedseizoen van vogels. De werkzaamheden dienen zoveel mogelijk uitgevoerd te worden buiten het broedseizoen. Mocht dit niet mogelijk zijn, dient een deskundige voorafgaand aan de werkzaamheden het plangebied en/of alle te kappen bomen te controleren op in gebruik zijnde nesten. Als er in gebruik zijnde nesten worden aangetroffen dienen de werkzaamheden te worden uitgesteld tot na het broedseizoen. Het plangebied moet hiervoor worden vrijgegeven door de deskundige.
23. De ontheffing kan worden gewijzigd of ingetrokken op grond van artikel 5.4 van de Wnb.

24. Aanspreekpunt in het kader van dit besluit en de daaruit voortvloeiende voorschriften is het Loket, loketVTH@provinciegroningen.nl. Ook kan contact opgenomen worden met Afdeling Landelijk Gebied en Water van de provincie Groningen, [Secretariaat LGW@provinciegroningen.nl](mailto:Secretariaat_LGW@provinciegroningen.nl).
25. Indien een verlenging van deze ontheffing wenselijk is, dient, zeker vier maanden voor het verstrijken van deze termijn, schriftelijk een verzoek om verlenging ingediend te worden. Dit kan per mail aan het Loket of via het online-aanvraagformulier.

Overwegingen bij Besluit

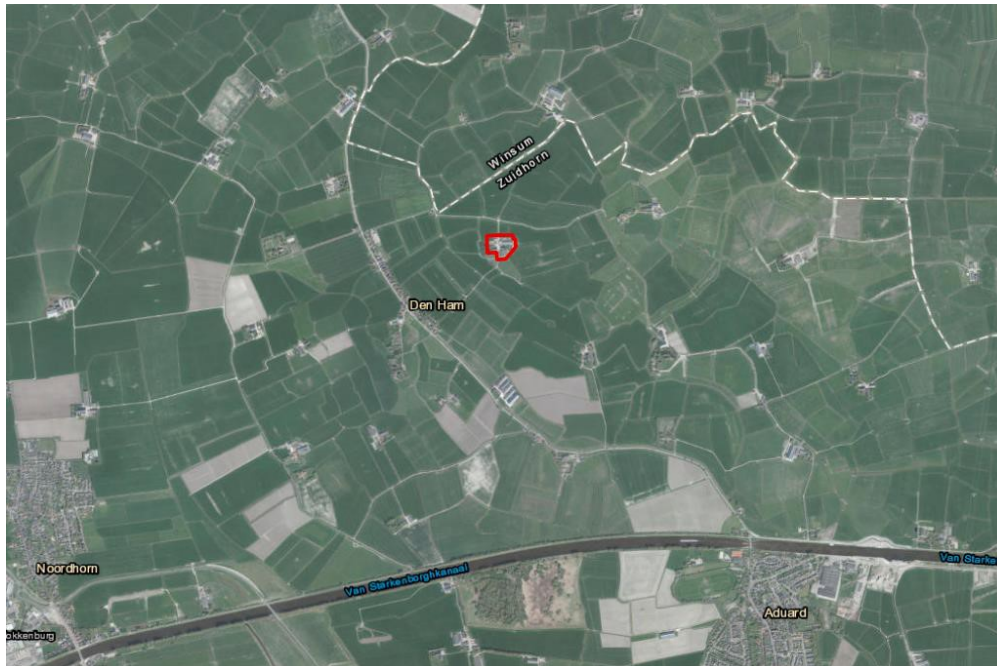
1 Nadere toelichting brongegevens

Onderwerp:	Verzoek om ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb), hoofdstuk 3, Soorten.
Activiteitenplan:	<i>Hovius, J., 2021. Activiteitenplan Den Ham, Fransumerweg 5; Begeleidend document voor het aanvragen van een ontheffing of verklaring van geen bedenkingen (vvgb) in het kader van de Wet natuurbescherming (soortbescherming). Rapport R21.160 JM ecologie b.v., Gorredijk.</i>
Activiteit:	De opdrachtgever is voornemens een werktuigenberging, een schuur en een veestal te slopen. Op de locatie van de te slopen werktuigenberging wordt een nieuwe melkveestal gerealiseerd.
Reden voor deze aanvraag:	In verband met deze ruimtelijke ingreep is een QuickScan (Hovius, 2021) en vervolgens een Nader Onderzoek (Hovius, 2021) uitgevoerd door JM ecologie b.v. om de aanwezigheid van beschermde soorten binnen het plangebied te bevestigen dan wel uit te sluiten. Hieruit is naar voren gekomen dat er in het gebouw verblijfplaatsen aanwezig zijn van huismus, boerenzwaluw en steenmarter. Deze verblijfplaatsen zijn beschermd in de Wet natuurbescherming (Wnb) en hiervoor is ontheffing nodig.
Plangebied:	Het plangebied (figuur 1) is gelegen ten oosten van het dorp Den Ham in de gemeente Westerkwartier, provincie Groningen. Het betreft een agrarisch bedrijf met melkkoeien, volledig omsloten door weilanden en boerensloten. Het plangebied zelf bestaat uit een kop-hals-romp boerderij, twee veestallen, een schuur, werktuigenberging, mestopslag en sleuvsilo's. Er staan verscheidene bomen in het plangebied waaronder een grote wilg. Langs het zuidelijk deel van het plangebied loopt een sloot. Aan de noordzijde van het plangebied ligt een hoop puin dat afstamt van het oude koepad. De te slopen panden betreffen (figuur 2) de werktuigberging (geel), schuur (blauw) en de veestal (groen), mogelijk wordt ook de wilg (oranje) verwijderd.
Coördinaten:	53.2768447; 6.4358700.
Werkzaamheden:	Ten behoeve van de werkzaamheden zullen de meest zuidelijke veestal (groen in figuur 2), de schuur (blauw) en de werktuigberging (geel) gesloopt worden. Daarnaast wordt mogelijk een grote wilg gekapt (oranje) en wordt de sloot die door het zuiden van het plangebied loopt weer aan elkaar verbonden. Het kappen van de grote wilg staat nog niet vast. Op de locatie van de werktuigenberging zal een nieuwe melkveestal gebouwd worden. Daarnaast zal er een koepad worden aangelegd op de locatie waar nu de te slopen schuur en veestal staan. Dit koepad zal door middel van een brug, over de te herstellen sloot gaan. Tevens worden er rond bijna het gehele plangebied bomen en struiken aangeplant waaronder iep, veldesdoorn, knotwilg, grauwe abeel, gele treurwilg, zwarte els, meidoorn, hazelaar, hondsroos, lijsterbes, krent, vlinderstruik, vlier en vogelkers.

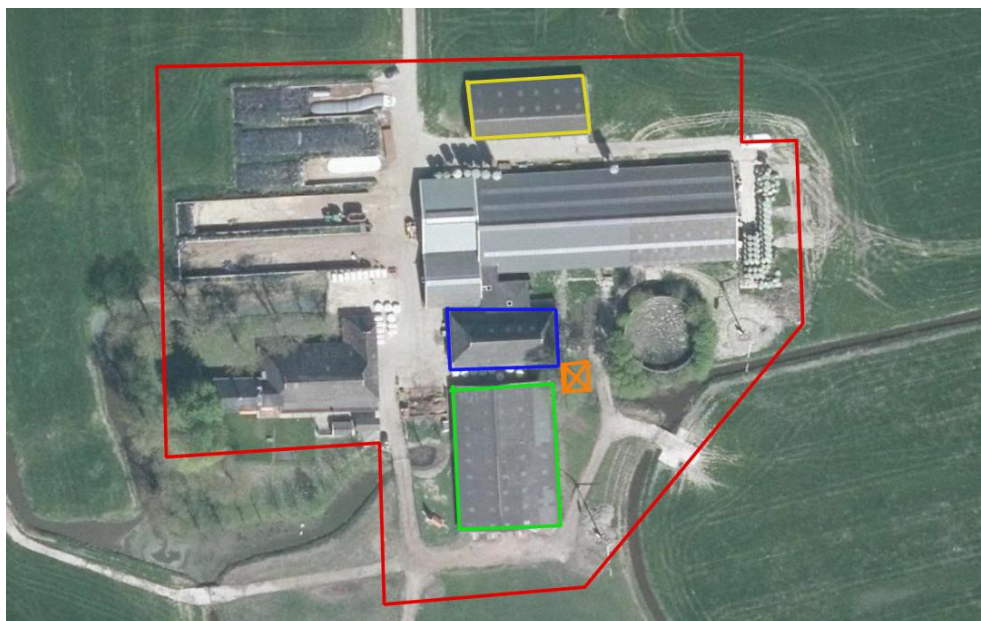
Planning:

De opdrachtgever is voornemens om in het najaar van 2021 te starten met de werkzaamheden, indien de benodigde vergunningen en de mitigerende maatregelen afgerond zijn. Wanneer dit niet mogelijk is, zal er zodra de benodigde vergunningen en de mitigerende maatregelen afgerond zijn, gestart worden met de werkzaamheden. Tevens heeft het de voorkeur om de sloot buiten het vogelbroedseizoen aan elkaar te verbinden en indien de wilg wel gekapt gaat worden, dient dit ook buiten het vogelbroedseizoen uitgevoerd te worden.

- start werkzaamheden: zodra de ontheffing verleend is;
- einde werkzaamheden: 11 oktober 2026.

Figuur 1. Globale ligging van het plangebied (rood kader) (bron achtergrond: Esri).

Figuur 2. Plangebied met locaties van de te slopen werktuigberging (geel), schuur (blauw), veestal (groen) en de mogelijk te kappen wilg (oranje) staan weergegeven (bron achtergrond: ESRI).

Ontheffing is aangevraagd voor verwachte overtreding van de volgende verbodsbepalingen:

Verbodsbepalingen van artikel 3.1:	Soortnamen:
opzettelijk vernielen, beschadigen of wegnemen van nesten, rustplaatsen of eieren (artikel 3.1, lid 2, Wnb);	huismus en boerenwaluw

Verbodsbepalingen van artikel 3.10:	Soortnamen:
opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (artikel 3.10, lid 1b, Wnb);	steenmarter

De activiteit heeft geen betrekking op het onderdeel gebiedsbescherming (hoofdstuk 2, Wnb) en het vellen van houtopstanden (hoofdstuk 4, Wnb). Significante effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van NNN-gebieden zijn eveneens niet aan de orde. Er zijn voor deze onderdelen geen vervolgstappen noodzakelijk.

Dit besluit ziet niet toe op hoofdstuk 2 van de Wet natuurbescherming: Natura 2000-gebieden met betrekking tot de uitstoot van stikstof. Uit toetsing (AERIUS-berekening) moet blijken of dit aan de orde is en indien noodzakelijk hiervoor vervolgstappen genomen dienen te worden.

Indien voor deze activiteit graafwerkzaamheden worden uitgevoerd, kan hiervoor een vergunning nodig zijn op basis van de Ontgrondingenwet. Volgens deze wet is namelijk voor iedere (tijdelijke) verlaging van het maaiveld of waterbodembodem een ontgrondingsvergunning nodig. Er gelden echter voor veel graafwerkzaamheden vrijstellingen van deze vergunningplicht. Of dat voor deze activiteit ook geldt, kan bepaald worden door deze [checklist](https://fd9.formdesk.com/provinciegroningen/checklist_ontheffing_ontgroning) in te vullen (https://fd9.formdesk.com/provinciegroningen/checklist_ontheffing_ontgroning). Voor vragen of meer informatie kan contact opgenomen worden via ontgrondingen@provinciegroningen.nl.

2 Procedure

2.1 Procedure en beslistermijn

De beslissing op de aanvraag is voorbereid volgens de procedure als beschreven in hoofdstuk 5 van de Wnb. Binnen 13 weken na ontvangst van de aanvraag is op de aanvraag beslist.

2.2 Volledigheid

De aanvraag bevatte onvoldoende gegevens voor een goede beoordeling van de gevolgen van het project. Op 19 november 2021 is de aanvrager in de gelegenheid gesteld om de aanvraag aan te vullen. De gevraagde gegevens zijn op 1 december 2021 ontvangen. Na ontvangst van deze gegevens was de aanvraag volledig.

2.3 Bevoegd gezag

Gelet op de projectbeschrijving en op het bepaalde in hoofdstuk 3 van de Wnb, zijn wij bevoegd om de ontheffing te verlenen of te weigeren.

2.4 Publicatie besluit

Van dit besluit wordt mededeling gedaan door publicatie op de website www.officielebekendmakingen.nl.

3 Soortbescherming

3.1 Beoordeling

Een ontheffing als bedoeld in artikel 3.3, lid 1 en 4 en artikel 3.10, lid 2, Wnb kan uitsluitend worden verleend indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

- de maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort en/of er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan;
- er is een geldig wettelijk belang;
- er bestaat geen andere bevredigende oplossing.

De volgende beoordeling gaat in op deze drie voorwaarden.

3.1.1 Ecologische afweging vogels

Onderzoeksmethode

Aanwezigheid van huismus en boerenzwaluw is tijdens het onderzoek op basis van landelijke protocollen en onder begeleiding van ecologisch deskundigen voldoende nauwkeurig vastgesteld zoals beschreven in hoofdstuk 2 van het activiteitenplan.

Er zijn twee bezoeken geweest voor het nader onderzoek naar de huismus, boerenzwaluw en de kerkuil. De aanwezige (oude) braakballen van de kerkuil zijn bij het eerste bezoek verwijderd. Bij het tweede bezoek is gezocht naar verse braakballen om de aan- of afwezigheid van de kerkuil vast te stellen. Door het koude en natte voorjaar, zijn de eerste huismus- en boerenzwaluw rondes onder suboptimale weersomstandigheden uitgevoerd.

Resultaten

Uit onderzoek is naar voren gekomen dat huismus en boerenzwaluw binnen het plangebied aanwezig zijn. Er zijn vier actieve huismusnesten aangetroffen. Twee huismusnesten bevinden zich in bebouwing die gesloopt dient te worden. Eén huismusnest bevindt zich in de werktuigberging, het tweede nest bevindt zich in de veestal.

Er zijn negen actieve boerenzwaluwnesten aangetroffen. Vijf actieve nesten bevinden zich in bebouwing die gesloopt dient te worden. Eén nest bevindt zich in de werktuigberging, twee in de schuur en twee in de veestal.

Tijdens het eerste bezoek zijn alleen oude braakballen van de kerkuil aangetroffen wat erop wijst, dat er dit jaar geen kerkuilen aanwezig waren. Om de aanwezigheid van een verblijfplaats van de kerkuil uit te sluiten zijn de braakballen verwijderd. Bij het tweede bezoek zijn geen verse braakballen aangetroffen. Er is geen verblijfplaats meer aanwezig van de kerkuil in de te slopen bebouwing. Deze soort zal verder dan ook buiten beschouwing gelaten worden.

Negatieve effecten zonder aanvullende maatregelen

Door de werkzaamheden worden essentiële functies binnen het plangebied voor huismus en boerenzwaluw vernietigd:

- twee nesten van huismus;
- vijf nesten van boerenzwaluw.

De in de aanvraag genoemde verbodsbepalingen (wegnemen van nesten) worden als gevolg van de werkzaamheden overtreden.

Maatregelen om negatieve effecten te voorkomen of te minimaliseren

Met de voorgestelde werkwijze, planning, inrichting en maatregelen, zoals beschreven in hoofdstuk 4 van het activiteitenplan, worden de effecten zo veel mogelijk beperkt. Deze en andere maatregelen zijn nader uitgewerkt in de Voorschriften. Globaal komt dit neer op het volgende:

- werken buiten de kwetsbare periode;

- aanbieden tijdelijke voorzieningen;
- habitat en/of verblijfplaatsen ongeschikt maken;
- aanbieden permanente voorzieningen;
- opstellen van een ecologisch werkprotocol;
- begeleiding van de werkzaamheden door ecologisch deskundige.

Als mitigerende maatregel tegen het verlies van broedplaatsen van huismus en boerenwaluw, worden alternatieve verblijfplaatsen aangeboden in de vorm van nestkommen en nestkasten. Voor elke verloren broedplaats van de genoemde soorten worden minstens twee nestplaatsen aangeboden. Deze nestplaatsen moeten de huidige functie van de nesten vervangen en dus geschikt zijn als broedlocatie. Alle nestkommen en nestkasten zullen worden opgehangen onder begeleiding van een ecologisch deskundige die ter plaatse geschikte locaties zal uitzoeken. Dit betreft maatwerk in het veld. De uiteindelijke locaties zullen op kaart ingetekend worden, om toe te voegen aan het ecologisch logboek.

Soort	Alternatieve verblijfplaatsen	Ecologische plus
Huisumus	4 nestkasten	Toegang tot nieuwe veestal
Boerenwaluw	10 nestkommen	5 nestkommen in nieuwe veestal

Alvorens de sloopwerkzaamheden aan de aangegeven panden kunnen starten zullen de alternatieve verblijfplaatsen moeten zijn aangeboden om het komende verlies van verblijfplaatsen van huismus te mitigeren. De alternatieve verblijfplaatsen voor de huismus zullen zijn aangebracht nabij het plangebied op de woning, schuur en de veestal die onaangetast blijven. Voor huismussen zullen er op geschikte locaties vier alternatieve verblijfplaatsen worden opgehangen. Deze alternatieve verblijfplaatsen zullen bestaan uit voor huismus geschikte nestkasten (bijvoorbeeld systeem-nestkast huismus eco 34 millimeter). Het plangebied blijft functioneel als habitat voor de huismus doordat op een boerenerv altijd zand aanwezig is voor zandbaden en er sloten zijn voor water.

In de te behouden veestal worden nestkommen aangebracht voor de boerenwaluw. De locatie is voor boerenwaluwen zeer geschikt vanwege de aanwezigheid van veel insecten (aange trokken door het aanwezige vee). Een bezoek aan deze locatie heeft laten zien dat er al enkele boerenwaluwen gebruik maken van deze locatie als broedlocatie. Plaatsing van minimaal 10 nestkommen op voor boerenwaluwen geschikte locaties in of aan de overstekken van de veestal (droog, uit direct zonlicht en buiten contact van opwarmende dakdelen door zonlicht), bieden daarmee een goed alternatief voor de boerenwaluwen die tijdens de werkzaamheden hun verblijfplaats verliezen.

Bij het plaatsen van huismuskasten is het belangrijk dat:

- de openingen minimaal 50 centimeter uit elkaar liggen;
- de broedruimte minimaal 15 x 8 centimeter bedraagt;
- de kasten minimaal op drie meter hoogte hangen;
- de kasten op het noorden of oosten hangen of anders op een schaduwrijke plek zodat het niet te heet wordt in de kasten;
- de kasten drie maanden voorafgaand aan de werkzaamheden hangen ten behoeve van de gewenningsperiode.

Bij het plaatsen van boerenwaluwkommen is het belangrijk dat:

- de nesten in de broedperiode altijd bereikbaar zijn (15 maart tot 15 augustus);
- er minimaal 15 cm vrije ruimte is boven het nest (zodat ouders de jongen goed kunnen voeren);
- de nestkommen zoveel mogelijk uit de tocht hangen, het liefst in het schemerdonker;
- de kasten drie maanden voorafgaand aan de werkzaamheden hangen ten behoeve van de gewenningsperiode.

De alternatieve verblijfplaatsen mogen tijdens de werkzaamheden niet worden verstoord of aangetast. Indien er gebruik wordt gemaakt van verlichting tijdens de werkzaamheden, moet lichtval op de alternatieve verblijfplaatsen worden voorkomen. De sloopwerkzaamheden dienen te worden uitgevoerd buiten het actieve broedseizoen van de huismus (Indicatieve datumgrenzen zijn 15 maart tot en met september), of er dient voorafgaand aan de werkzaamheden een controle plaats te vinden

op broedgevallen. Indien er actieve broedgevallen in of op de te slopen panden aanwezig zijn, mag er niet worden gesloopt. Tevens kunnen de werkzaamheden geen doorgang vinden tijdens periodes van vorst omdat huismussen dan gebruik maken van hun nesten om te schuilen tegen de kou.

Door de uitvoering van bovenstaande maatregelen wordt ervoor gezorgd dat zowel tijdelijk als op lange termijn voldoende verblijfplaatsen behouden blijven.

Gunstige staat van instandhouding

De huismus is een algemeen verspreide vogelsoort die over heel Nederland voorkomt. De soort heeft een sterke binding met de mens en komt tot broeden in of tegen gebouwen in dorpen en steden, in en bij boerderijen, maneges, kinderboerderijen en andere vormen van bebouwing in het landelijk gebied. Begin jaren tachtig van de 20e eeuw is de soort hard achteruit gegaan en is een landelijke afname geconstateerd van meer dan 50% van het aantal broedparen. Deze daling is het sterkst in stedelijk gebied en in het landelijke gebied op de klei en veengronden. Op de zandgronden laat de populatie huismussen echter nog een stabiele trend zien. Vermoedelijk is één van de oorzaken de afname van broedgelegenheid. Bij de voorgenomen sloopwerkzaamheden zullen twee huismusnesten verdwijnen. Doordat de sloopwerkzaamheden starten buiten de kwetsbare periode van de huismus (broedperiode en periodes van vorst), en doordat er in de directe omgeving alternatieve broedlocaties worden aangeboden, zal het verdwijnen van de twee huismusnesten door de sloopwerkzaamheden geen negatief effect hebben op de staat van instandhouding van deze soort.

De boerenwaluw is een vogelsoort die verspreid over het landelijke gebied voorkomt. De soort broedt in open schuren en onder brede dakoverstekken, onder bruggen en incidenteel ook op andere beschutte plaatsen. In het laatste kwart van de vorige eeuw is de soort drastisch afgenomen, vermoedelijk door modernisering en intensivering van landbouwbedrijven, waar de soort vaak aanwezig is. De laatste jaren lijkt de populatie zich weer licht te herstellen. Door de sloopwerkzaamheden zullen vijf actieve nesten van de boerenwaluw verdwijnen. Doordat de sloopwerkzaamheden buiten de broedperiode van de boerenwaluw zullen plaatsvinden en doordat er in de directe omgeving alternatieve broedlocaties worden aangeboden, wordt er geen negatief effect verwacht op de staat van instandhouding van deze soort.

Door de uitvoering van de eerder genoemde maatregelen en de beschikbare (permanente) alternatieven, inclusief de groene plus (zie belangenafweging) en de reeds gunstige staat van instandhouding van huismus en boerenwaluw, is zeker dat dit project niet zal leiden tot negatieve effecten op de lokale populatie of de staat van instandhouding van de betreffende soorten.

Eindoordeel ecologische afweging vogels

Met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid zal de voorgestelde manier van werken de negatieve effecten op aangetroffen beschermde soorten voorkomen of tot een voldoende minimum beperken. Gezien bovenstaande is gegarandeerd dat de huidige populatie in stand kan blijven en dat de gunstige staat van instandhouding van huismus en boerenwaluw gewaarborgd blijft.

3.1.2 Ecologische afweging zoogdieren

Onderzoeksmethode

Aanwezigheid van steenmarter is tijdens het onderzoek op basis van landelijke protocollen en onder begeleiding van ecologisch deskundigen voldoende nauwkeurig vastgesteld zoals beschreven in hoofdstuk 2 van het activiteitenplan.

Resultaten

Uit onderzoek is naar voren gekomen dat steenmarter binnen het plangebied aanwezig is. Tijdens het veldbezoek van de QuickScan is vastgesteld dat er een verblijfplaats van de steenmarter aanwezig is in de te slopen schuur. Er zijn zowel prooiresten als (verse) uitwerpselen aangetroffen.

Negatieve effecten zonder aanvullende maatregelen

Door de werkzaamheden worden essentiële functies binnen het plangebied voor steenmarter vernietigd:

- een verblijfplaats van steenmarter zal weggenomen worden.

De in de aanvraag genoemde verbodsbepalingen (wegnemen van een vaste verblijfplaats) worden als gevolg van de werkzaamheden overtreden.

Maatregelen om negatieve effecten te voorkomen of te minimaliseren

Met de voorgestelde werkwijze, planning, inrichting en maatregelen, zoals beschreven in hoofdstuk 4 van het activiteitenplan, worden de effecten zo veel mogelijk beperkt. Deze en andere maatregelen zijn nader uitgewerkt in de Voorschriften. Globaal komt dit neer op het volgende:

- werken buiten de kwetsbare periode;
- aanbieden alternatieve voorzieningen;
- opstellen van een ecologisch werkprotocol;
- begeleiding van de werkzaamheden door ecologisch deskundige.

Als mitigerende maatregel tegen het verlies van de verblijfplaats van steenmarter, worden alternatieve verblijfplaatsen aangeboden in de vorm van marterkasten. Voor de verloren verblijfplaats van steenmarter worden twee alternatieve verblijfplaatsen aangeboden. Deze alternatieven moeten op zijn minst de huidige functie van het verloren verblijf vervangen en dus geschikt zijn als rust- of verblijfplaats van steenmarter. Deze verblijfplaatsen zullen gerealiseerd worden onder begeleiding van een ecologisch deskundige die ter plaatse geschikte locaties zal uitzoeken. Dit betreft maatwerk in het veld. De uiteindelijke locaties zullen op kaart ingetekend worden, om toe te voegen aan het ecologisch logboek.

Soort	Alternatieve verblijfplaatsen	Ecologische plus
Steenmarter	2 marterkasten	Aanplant van extra beplanting waaronder vogelkers en vlier.

Door de uitvoering van bovenstaande maatregelen wordt ervoor gezorgd dat zowel tijdelijk als op lange termijn voldoende verblijfplaatsen behouden blijven.

Gunstige staat van instandhouding

In Nederland zijn de exacte getallen van de steenmarterpopulatie onbekend. Minder dan 50 jaar geleden was de steenmarter in Nederland bijna uitgestorven door actieve bestrijding en vervolging. In de loop der jaren heeft de steenmarter vanuit het oosten, zich steeds meer naar het westen verspreid. In het oosten en noorden van Nederland wordt de soort vaak waargenomen, in het westen van het land nemen de aantallen ook toe (Westra et al., 2019). Door de sloopwerkzaamheden zal er één verblijfplaats van de steenmarter verdwijnen. Doordat er één richting op gewerkt wordt, er in de directe omgeving alternatieve verblijfplaatsen worden aangeboden en doordat er niet in de kwetsbare periode van de steenmarter wordt gewerkt (15 maart tot 1 september), zal het verdwijnen van de verblijfplaats geen negatief effect hebben op de staat van instandhouding van deze soort.

Door de uitvoering van de eerder genoemde maatregelen en de beschikbare (permanente) alternatieven, inclusief de groene plus (zie belangenafweging) en de reeds gunstige staat van instandhouding van steenmarter, is zeker dat dit project niet zal leiden tot negatieve effecten op de lokale populatie of de staat van instandhouding van de betreffende soort.

Eindoordeel ecologische afweging steenmarter

Met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid zal de voorgestelde manier van werken de negatieve effecten op aangetroffen beschermde soorten voorkomen of tot een voldoende minimum beperken. Gezien bovenstaande is gegarandeerd dat de huidige populatie in stand kan blijven en dat de gunstige staat van instandhouding van steenmarter gewaarborgd blijft.

3.1.3 Belangenafweging

De ontheffing is aangevraagd voor huismus en boerenzwaluw in het belang van:

- volksgezondheid of de openbare veiligheid.

De ontheffing is aangevraagd voor steenmarter in het belang van;

- ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied.

In hoofdstuk 6 van het activiteitenplan zijn deze geldige belangen voldoende toegelicht. Vanwege de verouderde staat van de gebouwen en door de asbesthoudende onderdelen is in het belang van de volksgezondheid en openbare veiligheid om deze verouderde gebouwen te verwijderen en te vervangen door gebouwen die voldoen aan de huidige veiligheids- en gezondheidseisen. Vanaf 2024 zijn asbestdaken in Nederland van overheidswege verboden. Het verbod beschermt mens en milieu tegen de gevaren van blootstelling aan asbest. Particulieren, bedrijven en (overheids-)instellingen mogen in 2024 geen asbestdaken meer bezitten. De maatregel moet gezondheidsproblemen door asbest voorkomen. Het verwijderen van de asbestdaken en herplaatsen van soortgelijke vezelcementplaten geeft een asbestvrije omgeving voor mens en dier.

Gelet op de provinciale beleidsnotitie "Beleidsnota Fauna en Flora 2018" stimuleren wij initiatiefnemers om extra maatregelen te nemen om soorten op langere termijn juist te laten profiteren van ruimtelijke ontwikkelingen. Op deze manier kunnen projecten die zouden kunnen leiden tot negatieve effecten voor soorten juist gebruikt worden om de staat van instandhouding van soorten te versterken. In de aanvraag zijn de volgende maatregelen beschreven die leiden tot een 'groene plus':

- Voor de boerenwaluw wordt een ecologische plus gecreëerd worden door extra boerenwaluwkommen in de nieuwe veestal op te hangen.
- Voor de huismus wordt de ecologische plus gecreëerd doordat de nieuwe veestal en het dak toegankelijk zullen zijn voor de huismus.
- Meer marterkasten plaatsen in het plangebied ten behoeve van de ecologische plus is overbodig aangezien steenmarters territoriaal zijn. Wel zullen meer bomen en struiken worden aangeplant rond het plangebied, waaronder vogelkers en vlier. Dit zorgt voor een ecologische plus voor de steenmarter doordat er extra beschutting en voedsel gecreëerd wordt.
- Het aanplanten van extra beplanting, waaronder vlier en vogelkers, heeft tevens een positief effect op de huismus. De vogelkers en vlier trekken insecten aan en produceren bessen. Beide vormen een voedselbron voor huismus. Daarnaast biedt de extra beplanting beschutting voor huismus.

Bovenstaand geldend belang, tezamen met de groene plus, is voldoende om de (tijdelijke) negatieve effecten op de beschermde soorten, die als gevolg van de uitvoering van de voorgenomen activiteit zullen optreden, te rechtvaardigen.

3.1.4 Alternatievenafweging

De te slopen bebouwing is dermate verouderd, dat deze niet meer voldoet aan de huidige eisen van de volksgezondheid, veiligheid en duurzaamheid. De verouderde panden bevatten asbesthoudende onderdelen. Er is daarom geen andere optie dan het slopen van de panden, het project is daarmee locatie verbonden en een alternatief is niet voorhanden. Het uitstellen van de plannen naar een ander seizoen kan niet voorkomen dat de aanwezige verblijven verloren gaan.

Er is voldoende rekening gehouden met de beschermde soorten door te werken buiten de kwetsbare periodes, nieuwe verblijfplaatsen aan te bieden en meer functioneel leefgebied te creëren door het planten voor bomen en struiken. Tevens wordt er één richting op gewerkt en wordt er rekening gehouden met de verlichting gedurende de werkzaamheden. Een alternatieve planning, inrichting of werkwijze met minder negatieve effecten op de aanwezige beschermde soorten is redelijkerwijs niet mogelijk.

Met deze onderbouwing is voldoende aangetoond dat er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is die een minder ecologisch negatief effect heeft op de aanwezige beschermde huismus, boerenwaluw en steenmarter. In deze situatie wordt met de gekozen locatie, planning, werkwijze en inrichting schade aan de aanwezige beschermde soorten voorkomen of zoveel mogelijk beperkt.

4 Conclusie

Op basis van de ingediende aanvraag blijkt dat de alternatievenafweging voor deze activiteit in dit plangebied voldoende is onderbouwd en het belang van de activiteit voldoende is aangetoond. Met de maatregelen zoals uitgewerkt in de voorschriften wordt het effect als gevolg van de geplande activiteit in het plangebied voldoende beperkt en blijft de gunstige staat van instandhouding van huismus, boerenzwaluw en steenmarter gewaarborgd.

4.1 Eindconclusie

Om de activiteit uit te voeren is een ontheffing nodig van verbodsbepalingen zoals in de volgende tabel weergegeven.

Omdat geen afbreuk gedaan wordt aan het streven de soorten in een gunstige staat van instandhouding te brengen of te houden, is de aanvraag voor ontheffing:

voor de volgende soort	voor artikel 3.1, lid 2 ¹	voor artikel 3.10, lid 2 ²
huismus <i>(Passer domesticus)</i>	toegekend	n.v.t.
boerenzwaluw (<i>Hirundo rustica</i>)	toegekend	n.v.t.
steenmarter <i>(Martes foina)</i>	n.v.t.	toegekend

¹Het betreft de verbodsbepalingen:

lid 2, opzettelijk vernielen, beschadigen of wegnemen van nesten, rustplaatsen of eieren;

²Het betreft de verbodsbepalingen:

lid 1b, opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen;

Daarom verlenen wij, Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen, een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming. Dit besluit geeft ontheffing voor de soorten en verbodsbepalingen zoals is weergegeven in bovenstaande tabel. De activiteit kan daarmee in het omschreven plangebied binnen de ontheffingperiode en met inachtneming van de voorschriften gerealiseerd worden.

Consequenties

Bij besluit ontheffingverlening is het toegestaan de werkzaamheden uit te voeren zoals in de aanvraag uiteengezet is, voor plangebied en periode zoals omschreven in het besluit.

Gedurende de werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor de in het plangebied te verwachten algemenere vogelsoorten kan dit plaatsvinden door werkzaamheden buiten de broedperiode van aanwezige soorten uit te voeren. Tevens kunnen voorbereidende maatregelen worden getroffen om te voorkomen dat deze vogels tot broeden kunnen komen binnen het plangebied. Voor meer kwetsbare soorten met een ongunstige staat van instandhouding dient hiervoor een aanvullende ontheffing aangevraagd te worden.

Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in het kader van de Wet natuurbescherming. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Verblijfplaatsen van vogels die hun verblijfplaats het gehele jaar gebruiken zijn jaarrond beschermd. Voor het verwijderen van dergelijke verblijfplaatsen is te allen tijde een ontheffing vereist. Kwetsbare akker- en weidevogels worden sinds kort, ten gevolge van voortschrijdend wetenschappelijk inzicht, ook tot deze groep van vogels met jaarrond beschermd nest gerekend.

Wanneer bij uitvoering van de werkzaamheden verbodsbepalingen overtreden worden ten aanzien van andere soorten dan die waarop het besluit van toepassing is, dienen de werkzaamheden stilgelegd te worden en dient aanvullend ontheffing voor deze soorten te worden aangevraagd.

Bijlage 1. Wettelijk kader

Artikel 1.11 Wnb Zorgplicht

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
 - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden geveegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

Artikel 3.1 Wnb

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Artikel 3.3 Wnb

1. Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen van verboden als bedoeld in artikel 3.1 of artikel 3.2, zesde lid, ten aanzien van vogels van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van hun nesten, rustplaatsen of eieren.
2. Provinciale staten kunnen bij verordening vrijstelling verlenen van verboden als bedoeld in artikel 3.1 of artikel 3.2, zesde lid, ten aanzien van vogels van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van hun nesten, rustplaatsen of eieren.
3. Onze Minister kan ontheffing of vrijstelling verlenen van:
 - a. de verboden, bedoeld in artikel 3.2, eerste lid, ten aanzien van vogels, dood of levend, of gemakkelijk herkenbare delen daarvan, of ten aanzien van uit deze vogels verkregen producten van daarbij aangewezen soorten, of
 - b. regels, gesteld krachtens artikel 3.2, vierde lid.
4. Een ontheffing of een vrijstelling wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:
 - a. er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
 - b. zij is nodig:
 - 1°. in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
 - 2°. in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
 - 3°. ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
 - 4°. ter bescherming van flora of fauna;
 - 5°. voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt, of
 - 6°. om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan;
 - c. de maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort.
5. In een ontheffing, onderscheidenlijk vrijstelling worden in elk geval voorschriften opgenomen, onderscheidenlijk regels gesteld, over:

- a. de middelen, installaties of methoden voor het vangen of doden, waarbij enkel het gebruik wordt toegestaan van bij algemene maatregel van bestuur aangewezen middelen, installaties of methoden;
- b. de tijd en plaats waarvoor de ontheffing of vrijstelling geldt, en
- c. de wijze waarop het risico voor het behoud van de vogelstand wordt beperkt.

Artikel 3.5 Wnb

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Artikel 3.6 Wnb

1. Het is verboden dieren of planten van soorten, genoemd in bijlage IV bij de Habitatrichtlijn, bijlage I of II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, met uitzondering van de soorten, bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn, onder zich te hebben voor verkoop, te vervoeren voor verkoop, te verhandelen, te ruilen of te koop of te ruil aan te bieden.
2. Het is verboden, anders dan voor verkoop, dieren of planten als bedoeld in het eerste lid onder zich te hebben of te vervoeren.
3. De verboden, bedoeld in het eerste en tweede lid, zijn niet van toepassing ingeval de in dat lid bedoelde dieren en planten aantoonbaar zijn gefokt of gekweekt.

Artikel 3.8 Wnb

1. Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen van een of meer van de verboden, bedoeld in de artikelen 3.5 en 3.6, tweede lid, ten aanzien van dieren of planten van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten.
2. Provinciale staten kunnen bij verordening vrijstelling verlenen van een of meer van de verboden, bedoeld in de artikelen 3.5 en 3.6, tweede lid, ten aanzien van dieren of planten van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten.
3. Onze Minister kan ontheffing of vrijstelling verlenen van een of meer van de verboden, bedoeld in artikel 3.6, eerste lid, of van regels gesteld krachtens artikel 3.7, ten aanzien van dieren of planten van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten.
4. Bij de algemene maatregel van bestuur, bedoeld in artikel 3.7, eerste lid, kan worden bepaald dat gedeputeerde staten ontheffing kunnen verlenen, of dat provinciale staten bij verordening vrijstelling kunnen verlenen, van bij de maatregel aangewezen regels.
5. Een ontheffing of een vrijstelling wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:
 - a. er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
 - b. zij is nodig:
 - 1°. in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
 - 2°. ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
 - 3°. in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;

- 4°. voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
- 5°. om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben;
- c. er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Artikel 3.10 Wnb

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.
2. Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
 - a. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten, met inbegrip van het daarop volgende gebruik van het gebied of het gebouwde;
 - b. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
 - c. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
 - d. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
 - e. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
 - f. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - g. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied;
 - h. in het algemeen belang, of
 - i. bestendig gebruik.

Artikel 3.34 Wnb

1. Het is verboden dieren of eieren van dieren uit te zetten.
3. Gedeputeerde staten kunnen ontheffing en provinciale staten kunnen vrijstelling verlenen van het verbod, bedoeld in het eerste lid.

Artikel 5.3 Wnb

1. Aan een vrijstelling, vergunning of ontheffing kunnen voorschriften worden verbonden.
2. Een vrijstelling, vergunning of ontheffing kan onder beperkingen worden verleend.
3. Vrijstellingen, vergunningen en ontheffingen kunnen aan een geldigheidsduur worden gebonden.
4. Het is verboden te handelen in strijd met de bij een vergunning of ontheffing gestelde voorschriften.

Loket	
Wettelijk domein	Wet natuurbescherming, soorten
Gebieden	Niet gebiedsgebonden
Ontheffing	Eenmalig
Dossiernummer KIWI	K30906
Documentnummer KIWI	2021-117093
Zaaknummer Squit	GR-VERG-2021-000639

Contactpersoon	
Bedrijfsnaam	
Contactpersoon	
Adres	
Postcode en woonplaats	
Telefoonnummer vast	
Telefoonnummer mobiel	
Emailadres	

Gegevens project	
Projectnaam	
Locatie werkzaamheden	
Startdatum werkzaamheden	
Einddatum werkzaamheden	
Overzicht planning werkzaamheden	

Versturen aan
Dit formulier dient zodra de aanvang van het werk bekend is per mail te worden ingediend bij de provincie Groningen, maar minimaal 7 dagen van te voren, naar loketVTH@provinciegroningen.nl onder vermelding van; 'Meldingsformulier Wnb soorten Start werkzaamheden Fransumerweg 5 Den Ham (K30906)'